ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

Циклова комісія з бізнесу та управління

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Фахового коледжу
ЗВО «Університет Короля Данила»
_____ Володимир ЯСЛИК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СТРАХУВАННЯ»

Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право.

Спеціальність D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок.

Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування».

Освітньо-професійний ступінь – *фаховий молодший бакалавр.*
Статус дисципліни – *обов'язкова.*
Мова викладання, навчання та оцінювання – *українська.*

Івано-Франківськ, 2026

Розробник:

МАКСИМЮК Мирослав Михайлович – кандидат економічних наук, спеціаліст вищої категорії, викладач циклової комісії з бізнесу та управління Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила».

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії з бізнесу та управління
Протокол № 1 від 26 серпня 2026 р.
Голова циклової комісії **Андрій ЦЮЦЯК**

Схвалено методичною радою
Фахового коледжу
ЗВО «Університет Короля Данила»
Протокол № 1 від 27 серпня 2026 р.
Голова методичної ради **Олег КЛІЩ**

ВСТУП

Мета вивчення дисципліни – сформувати базисні знання у студентів щодо основ, закономірностей, принципів та особливостей загальної практики функціонування сучасного ринку страхування та оволодіння навиками фінансово-економічної роботи у сфері страхування.

Предмет навчальної дисципліни – є економічні відносини, що складаються у процесі передачі юридичними і фізичними особами за певну плату ризику матеріальних і фінансових втрат спеціалізованій організації, яка в разі настання обумовленої в договорі (полісі) події здійснює відповідні грошові виплати потерпілим.

Завдання: оволодіння майбутніми спеціалістами теоретико-методичних та практичних навиків розробки та здійснення страхових операцій, з'ясувати роль страхування в економічній розбудові суспільства; володіти не лише теоретичними знаннями, а й практичними навичками та вміннями визначити сукупність заходів по ефективному страховому захисту.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

1) об'єктивну необхідність сутності та ролі страхування, як способу захисту майнових інтересів суспільства в умовах світової глобалізації;
2) особливості суб'єктів і об'єктів страхування;
3) термінологію, функції та принципи страхування;
4) суть, ознаки та основні принципи класифікації страхування;
5) порядок державного регулювання страхової діяльності в Україні;
6) роль держави в організації ліцензування страхової діяльності;
7) місце страхової організації на страховому ринку;
8) поняття та механізм функціонування страхового ринку, його структуру, інфраструктуру, внутрішнє та зовнішнє середовище;
9) принципи діяльності страхових посередників та об'єднань страховиків;
10) суть страхової послуги та особливостей їх реалізації;
11) істотні умови договору страхування;
12) сутність та етапи управління ризиком;
13) суть та структуру страхового тарифу;
14) характеристику підгалузей та видів особистого та майнового страхування, страхування відповідальності;
15) особливості видів автотранспортного страхування;
16) сутність перестрахування та механізму його здійснення;
17) фінансові аспекти діяльності страхових компаній.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **уміти:**

1) вільно орієнтуватися у теоретичних і практичних питаннях страхування і страхового ринку;
2) визначити коло суб'єктів страхових відносин, їх права та обов'язки;
3) визначити коло об'єктів страхування, винятки та застереження;
4) розраховувати страхову суму та страхове відшкодування для різних видів страхових послуг;
5) аналізувати особливості розвитку страхового ринку;
6) аналізувати економічну ефективність страхової діяльності з метою захисту інтересів страхувальників;
7) приймати економічно виважені рішення щодо розвитку страхової діяльності.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

		Денна форма	Заочна форма
Курс		**3**	**3**
Семестр		**4**	**4**
Кількість кредитів ECTS (год.)		**6 (180 год.)**	**6 (180 год.)**
Аудиторні навчальні заняття, год.	лекції	**34**	**8**
	семінарські	**34**	**8**
Самостійна робота, год		**112**	**164**
Форма підсумкового контролю	залік	**залік**	**залік**

СТРУКТУРНО–ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Пререквізити	Постреквізити
Вступ у спеціальність	Інформаційні системи у професійній діяльності
Основи фінансової грамотності	

ЗАГАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

яких набувають студенти внаслідок вивчення навчальної дисципліни «Страхування» згідно з освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування»

Результати навчання	Код та назва компетентності
РН 2 Володіти державною та іноземною мовами для складання ділових паперів і комунікації у професійній діяльності	ЗК 3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
РН 4 Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем	ЗК 5 Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
РН 5 Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень	ЗК 6 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

РН 6 Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань	ЗК 8 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
РН 8 Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності	СК 1 Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку
РН 9 Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності	СК 2 Здатність здійснювати професійну діяльність, згідно з вимогами законодавства
РН 12 Володіти методичним інструментарієм здійснення базових контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку	СК 7 Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку
РН 13 Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації до фахівців і користувачів послуг у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку для досягнення спільної мети	СК 9 Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку
РН 14 Знати та застосовувати новітні технології та інструменти у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку	СК 11 Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку
	СК 12 Здатність використовувати новітні інструменти та технології у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПОЛІТИКА КУРСУ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Фаховому коледжі ЗВО «Університету Короля Данила», студенти зобов'язані виконувати вимоги освітньо-професійної програми, графік освітнього процесу й вимоги навчального плану.

ПОВЕДІНКА В АУДИТОРІЇ

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися норм і правил внутрішнього розпорядку відповідно до Статуту Університету, Положення про Фаховий коледж і Положення про систему внутрішнього розпорядку.

1. Студент повинен з'являтися на заняття без запізнень. Про початок і закінчення занять інформує розклад, доступний в електронному чи паперовому вигляді.
2. Студенти заходять в аудиторію тільки після того, як її залишать викладач і група, що мали там попереднє заняття.
3. Студенти повинні бути в аудиторії перед початком заняття, приходити раніше викладача.
4. Перед початком заняття студент має вимкнути звук мобільного телефона й інших пристроїв. Таке міжнародне правило етикету стосується не тільки навчального процесу, а й будь-яких офіційних заходів. Користуватися ґаджетами під час заняття в цілях, що не пов'язані з навчальним процесом чи порушують його, не дозволяється.
5. В аудиторії слід поводитися виховано, стримано, уважно слухати викладача й бути активним учасником навчального процесу.
6. Потрібно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку коледжу, бути толерантними, доброзичливими й виваженими у спілкуванні зі студентами й викладачами.
7. У разі дистанційної форми навчання присутність студента на практичному занятті передбачає обов'язково ввімкнуту камеру, а також активність та уважність.

ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

На початку вивчення курсу викладач знайомить студентів з основними пунктами Положення про академічну доброчесність, відповідно до якого й здійснюється навчальний процес.

Студент зобов'язаний:

1. Поважати права всіх членів академічної спільноти ЗВО «Університет Короля Данила», Фахового коледжу зокрема.
2. Дотримуватися гендерної, расової, етнокультурної, міжконфесійної та політичної толерантності.
3. Не фальшувати, не підробляти документи, що стосуються навчального процесу.
4. Не списувати, не використовувати шпаргалки й інші підказки під час проміжного чи підсумкового контролю.
5. Поводитися гідно, навчатися сумлінно, бути чесним у міжособистісному спілкуванні.
6. Не пропонувати й не надавати членам академічної спільноти ЗВО «Університет Короля Данила», Фахового коледжу зокрема, неправомірної вигоди, не займатися протекціонізмом.

ВІДПРАЦЮВАННЯ ПРОПУЩЕНИХ ЗАНЯТЬ		
Відповідно до Положення про систему контролю та оцінювання знань здобувачів освіти Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила» усі пропущені заняття, а також отримані негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані в установлений термін.		
ОСКАРЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ПРОВЕДЕННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ (СЕМЕСТРОВОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ)		
Оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів відповідно до Положення про систему контролю та оцінювання знань здобувачів освіти Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила» розглядає та вирішує проректор з навчальної роботи на підставі заяви студента або подання директора Фахового коледжу.		
МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ДІАГНОСТИКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ		
Результати навчання	**Методи навчання**	**Форми та методи оцінювання**
Освітній компонент «Страхування»		
РН 2 Володіти державною та іноземною мовами для складання ділових паперів і комунікації у професійній діяльності	Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда). Наочні методи (ілюстрування, мультимедійні методи). Практичні методи (вправи, практичні роботи). Творчі (дослідження студентів). Метод самостійної роботи. Робота під керівництвом викладача. Інтерактивні методи (дискусія, мозковий штурм).	Залік. Поточний контроль. Усний контроль. Письмовий контроль. Тестовий контроль.
РН 4 Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем		
РН 5 Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень		
РН 6 Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв’язання професійних завдань		
РН 8 Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності		
РН 9 Вміти розв’язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності		

РН 12 Володіти методичним інструментарієм здійснення базових контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку		
РН 13 Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації до фахівців і користувачів послуг у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку для досягнення спільної мети		
РН 14 Знати та застосовувати новітні технології та інструменти у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку		

Система оцінювання результатів навчання здобувачів освіти 2 курсу дисципліни «Страхування» здійснюється відповідно до Положення про систему контролю та оцінювання знань здобувачів освіти Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила». Кожен вид контролю передбачений з урахуванням результатів навчання.

Поточний контроль – усне опитування та виконання письмових завдань (тестів), виступи, презентації на практичних заняттях. Оцінювання здійснюється за національною дванадцятибальною шкалою – «1», «2»; «3»; «4»; «5», «6», «7», «8», «9», «10», «11», «12».

Фіксація поточного контролю здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи». У разі відсутності здобувача освіти на занятті виставляється «н». За результатами поточного контролю у Журналі автоматично обчислюється підсумкова оцінка та здійснюється підрахунок пропущених занять. Усереднена оцінка переводиться в 100-бальну шкалу згідно нижченаведеної таблиці.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки здобувачі освіти зобов’язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість «н» в журналі буде виставлено «1» (один) бал без права перездачі. Здобувачі освіти повинні мати оцінки з не менше 50 % аудиторних занять.

До підсумкового контролю допускаються здобувачі освіти, які за результатами поточного контролю отримали 35 балів і більше. Усі здобувачі освіти, що отримали 34 бали і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться для встановлення рівня досягнення здобувачами освіти програмних результатів навчання з навчальної дисципліни (освітнього компонента), після завершення вивчення дисципліни.

Підсумковий контроль знань визначається сумою оцінок за виконані практичні роботи протягом семестру та оцінкою за підсумкове заняття. За результатами підсумкового контролю здобувач освіти може отримати 40 балів. Здобувачі освіти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не склали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях, оцінюється в балах (національної шкали, 100-бальної шкали й шкали ЄКТС) і є сумою балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Здобувачі освіти можуть підвищувати свій рейтинг під час екзаменаційній сесії через одноразову повторну перездачу, попередньо подавши заяву адміністрації коледжу не пізніше одного робочого дня після сесії.

Одержаний при підвищенні рейтингу результат буде остаточним при виставленні підсумкового контролю.

Здобувачі освіти, які не з'явилися на екзамени без поважних причин, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

Оцінювання самостійної роботи проводиться як під час поточного, так і під час підсумкового контролю знань.

Оцінювання самостійної роботи, яка передбачена в тематичному плані дисципліни разом з аудиторною роботою, здійснюється під час проведення практичних занять. Поточний контроль передбачає усну відповідь, написання доповіді та виступ, есе, вирішення тестових завдань, ситуаційних задач, виконання індивідуальних завдань, відпрацювання практичних навичок тощо.

Виставлення балів за самостійну роботу під час поточного контролю обов'язково супроводжується оцінювальними судженнями. Бали додаються до балів, які отримав здобувач освіти під час поточного контролю, але не більше, ніж кількість балів з оцінювання окремої теми заняття.

Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних занять, контролюється під час підсумкового контролю.

Самоконтроль передбачений у формі питань для самоконтролю, які розміщено на сторінці навчальної дисципліни «Страхування» в Системі дистанційної освіти.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
(за 12-бальною шкалою)

Шкала в балах	Оцінка шкали ECTS	Національна шкала
90-100 балів	A	10-12 («відмінно»)
83-89 балів	B	9 («дуже добре»)
75-82 бали	C	7-8 («добре»)
67-74 бали	D	6 («задовільно»)
60-66 балів	E	4-5 («достатньо»)
35-59 балів	FX	3 («незадовільно»)
0-34 бали	F	1-2 («неприйнятно»)

При цьому оцінки повинні відповідати таким критеріям:

«відмінно»:

12 балів – здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, самостійно здобуває та поглиблює знання зі страхування, ґрунтовно розуміє його сутність, принципи та механізми, аналізує страхові ризики, обґрунтовує вибір страхового захисту й розв'язує складні практичні завдання, здатний до професійного самовдосконалення;

11 балів – здобувач освіти вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює явища і факти у сфері страхування, застосовує знання у нестандартних ситуаціях, демонструє глибоке та впевнене розуміння видів страхування, умов страхових договорів і порядку здійснення страхових виплат;

10 балів – здобувач освіти виявляє початкові творчі здібності, самостійно знаходить та опрацьовує інформацію зі страхування, знає і розуміє його основні принципи та механізми, аналізує умови страхового захисту, може оцінювати нові факти й ідеї;

«дуже добре»:

9 балів – здобувач освіти вільно володіє навчальним матеріалом зі страхування, застосовує його на практиці, самостійно розв'язує завдання у стандартних ситуаціях, правильно визначає страхові ризики та виконує розрахунки страхових платежів і виплат, переконливо аргументує свої висновки;

«добре»:

8 балів – здобувач освіти вміє порівнювати, узагальнювати та систематизувати інформацію зі страхування під керівництвом викладача, самостійно застосовує знання на практиці, порівнює умови страхових договорів і виконує типові розрахунки, контролює власні дії та виправляє помилки;

7 балів – здобувач освіти здатний застосовувати знання зі страхування у стандартних ситуаціях, вміє частково контролювати власну діяльність, демонструє розуміння основних видів страхування, страхових ризиків та умов страхового захисту, виконує типові практичні завдання з окремими неточностями;

«задовільно»:

6 балів – здобувач освіти здатний відтворити значну частину теоретичного матеріалу, знає і розуміє основні поняття та принципи страхування, за допомогою викладача може порівнювати види страхування, виконувати нескладні розрахунки, робити висновки та виправляти помилки;

«достатньо»:

5 балів – здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину, знає основні поняття страхування, розрізняє окремі його види, потребує допомоги під час виконання практичних завдань;

4 бали – здобувач освіти володіє матеріалом на початковому рівні, значну його частину відтворює механічно, без достатнього розуміння змісту; має базові уявлення про сутність страхування, страхові ризики та учасників страхових відносин;

«незадовільно»:

3 бали – здобувач освіти володіє лише окремими фрагментами навчального матеріалу, що становлять незначну частину знань зі страхування, має труднощі з поясненням основних понять і виконанням найпростіших практичних завдань навіть за допомогою викладача;

«неприйнятно»:

2 бали – здобувач освіти володіє матеріалом на елементарному рівні, викладає його уривчастими реченнями, розпізнає окремі поняття зі страхування, але не може пояснити їхній зміст та взаємозв’язки;

1 бал – здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнавання та відтворення окремих фактів і понять зі страхування, що позначаються окремими словами чи реченнями.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Страхування»

1. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Сутність, принципи та роль страхування

1. Роль страхування у ринковій економіці
2. Функції страхування
3. Основні принципи страхування
4. Система страхування

Тема 2. Класифікація страхування

1. Сутність класифікації, її критерії та ознаки
2. Класифікація страхування за об'єктами
3. Класифікація страхування за формами здійснення

Тема 3. Страховий ринок

1. Поняття страхового ринку, його класифікація
2. Структурна будова страхового ринку
3. Інструменти страхового ринку

Тема 4. Державне регулювання страхової діяльності

1. Необхідність і значення державного регулювання страхової діяльності
2. Система державного нагляду за страховою діяльністю в Україні
3. Ліцензування страхової діяльності в Україні

Тема 5. Особисте страхування

1. Економічний зміст та класифікація особистого страхування
2. Страхування життя
3. Страхування від нещасних випадків
4. Медичне страхування

Тема 6. Страхування майна

1. Економічний зміст та класифікація майнового страхування
2. Страхування майна юридичних осіб
3. Страхування майна сільськогосподарських підприємств

Тема 7. Страхування відповідальності

1. Сутність страхування відповідальності та його види
2. Страхування відповідальності власників транспортних засобів
3. Страхування професійної відповідальності

Тема 8. Перестрахування та співстрахування

1. Сутність і принципи перестрахування
2. Методи перестрахування та їх характеристика
3. Форми перестрахування
4. Співстрахування

2.ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН									
№	Назва теми	Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		всього	лекції	семінарські заняття	самостійна робота	**всього**	лекції	семінарські заняття	самостійна робота
1	Сутність, принципи та роль страхування	16	2	2	12	30	2	2	14
2	Класифікація страхування	14	2	2	10				12
3	Страховий ринок	22	4	4	14	42	2	2	20
4	Державне регулювання страхової діяльності	20	4	2	14				18
5	Особисте страхування	30	6	6	18	60	2	2	28
6	Страхування майна	30	6	6	18				28
7	Страхування відповідальності	26	6	6	14	48	2	2	24
8	Перестрахування та співстрахування	22	4	6	12				20
	Всього годин на вивчення дисципліни	**180**	**34**	**34**	**112**	**180**	**8**	**8**	**164**

3.ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ заняття	Теми лекцій	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Лекція 1	Сутність, принципи та роль страхування	2	2
Лекція 2	Класифікація страхування	2	1
Лекції 3, 4	Страховий ринок	4	2
Лекції 5, 6	Державне регулювання страхової діяльності	4	1
Лекції 7, 8, 9	Особисте страхування	6	2
Лекції 10, 11, 12	Страхування майна	6	1
Лекції 13, 14, 15	Страхування відповідальності	6	2
Лекції 16, 17	Перестрахування та співстрахування	4	1
	Всього лекційних занять	**34**	**8**

4. ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ заняття	Тема заняття	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Сутність, принципи та роль страхування	2	2
2	Класифікація страхування	2	1
3, 4	Страховий ринок	4	2
5	Державне регулювання страхової діяльності	2	1
6, 7, 8	Особисте страхування	6	2
9, 10, 11	Страхування майна	6	1
12, 13, 14	Страхування відповідальності	6	2
15, 16, 17	Перестрахування та співстрахування	6	1
	Всього семінарських занять	**34**	**8**

САМОСТІЙНА РОБОТА

Назва теми	Зміст завдання для самостійної роботи	Кількість годин		Рекомендовані джерела інформації
		денна форма	заочна форма	
Тема 1. Сутність, принципи та роль страхування	Опрацювати питання: 1. Історичний розвиток страхування та його вплив на сучасну економіку 2. Міжнародні стандарти та практика страхування	12	14	**1, 2, 3, 4, 5, 6, 7**
Тема 2. Класифікація страхування	Опрацювати питання: 1. Класифікація страхування за галузями 2. Порівняльний аналіз класифікації страхування у різних країнах	10	12	**1, 2, 3, 4, 5, 6, 7**
Тема 3. Страховий ринок	Опрацювати питання: 1. Роль держави в регулюванні страхового ринку 2. Міжнародні страхові ринки: порівняння і тенденції розвитку	14	20	**1, 2, 3, 4, 5, 6, 7**
Тема 4. Державне регулювання страхової діяльності	Опрацювати питання: 1. Міжнародні стандарти регулювання страхової діяльності 2. Порівняння систем державного регулювання страхування в різних країнах	14	18	**1, 2, 3, 4, 5, 6, 7**
Тема 5. Особисте страхування	Опрацювати питання: 1. Особливості страхування життя в різних країнах 2. Державне і приватне медичне страхування: переваги та недоліки	18	28	**1, 2, 3, 4, 5, 6, 7**

Тема 6. Страхування майна	Опрацювати питання: 1. Проблеми та перспективи розвитку страхування майна в Україні 2. Сучасні тенденції страхування майна в аграрному секторі	18	28	**1, 2, 3, 4, 5, 6, 7**
Тема 7. Страхування відповідальності	Опрацювати питання: 1. Міжнародна практика страхування відповідальності за екологічні збитки 2. Особливості страхування професійної відповідальності лікарів та юристів	14	24	**1, 2, 3, 4, 5, 6, 7**
Тема 8. Перестрахування та співстрахування	Опрацювати питання: 1. Роль перестрахування у глобальній страховій системі 2. Аналіз найбільших світових перестрахувальних компаній	12	20	**1, 2, 3, 4, 5, 6, 7**
Всього годин самостійної роботи		**112**	**164**	

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Роль страхування у ринковій економіці
2. Функції страхування
3. Основні принципи страхування
4. Система страхування
5. Історичний розвиток страхування та його вплив на сучасну економіку
6. Міжнародні стандарти та практика страхування
7. Сутність класифікації, її критерії та ознаки
8. Класифікація страхування за об'єктами
9. Класифікація страхування за формами здійснення
10. Класифікація страхування за галузями
11. Порівняльний аналіз класифікації страхування у різних країнах
12. Поняття страхового ринку, його класифікація
13. Структурна будова страхового ринку
14. Інструменти страхового ринку
15. Роль держави в регулюванні страхового ринку
16. Міжнародні страхові ринки: порівняння і тенденції розвитку
17. Необхідність і значення державного регулювання страхової діяльності
18. Система державного нагляду за страховою діяльністю в Україні
19. Ліцензування страхової діяльності в Україні
20. Міжнародні стандарти регулювання страхової діяльності
21. Порівняння систем державного регулювання страхування в різних країнах
22. Економічний зміст та класифікація особистого страхування
23. Страхування життя
24. Страхування від нещасних випадків
25. Медичне страхування
26. Особливості страхування життя в різних країнах
27. Державне і приватне медичне страхування: переваги та недоліки
28. Економічний зміст та класифікація майнового страхування
29. Страхування майна юридичних осіб
30. Страхування майна сільськогосподарських підприємств
31. Проблеми та перспективи розвитку страхування майна в Україні
32. Сучасні тенденції страхування майна в аграрному секторі
33. Сутність страхування відповідальності та його види
34. Страхування відповідальності власників транспортних засобів
35. Страхування професійної відповідальності
36. Міжнародна практика страхування відповідальності за екологічні збитки
37. Особливості страхування професійної відповідальності лікарів та юристів
38. Сутність і принципи перестрахування
39. Методи перестрахування та їх характеристика
40. Форми перестрахування
41. Співстрахування
42. Роль перестрахування у глобальній страховій системі
43. Аналіз найбільших світових перестрахувальних компаній

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Про страхування : Закон України від 18.11.2021 № 1909-IX (зі змінами). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text
2. Про фінансові послуги та фінансові компанії : Закон України від 14.12.2021 № 1953-IX (зі змінами). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text
3. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів : Закон України від 21.05.2024 № 3720-IX (зі змінами). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3720-20#Text
4. Про затвердження Положення про авторизацію надавачів фінансових послуг та умови здійснення ними діяльності з надання фінансових послуг : постанова Правління Національного банку України від 29.12.2023 № 199 (зі змінами). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0199500-23#Text
5. Про затвердження Положення про авторизацію страхових посередників та умови здійснення діяльності з реалізації страхових та/або перестрахових продуктів : постанова Правління Національного банку України від 03.01.2025 № 2 (зі змінами). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002500-25#Text
6. Ситник Н. С., Стасишин А. В., Попович Д. В. Страхування : навчальний посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2025. 512 с. URL: https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2026/04/Strakhuvannia_posib_2025.pdf
7. Мельник Т. А., Сибірцев В. В. Страхування : навчальний посібник. Кропивницький : Ексклюзив Систем, 2022. 307 с. URL: https://dspace.kntu.kr.ua/items/0a704c67-59f7-40ec-8998-3d9929f618fc
8. Кондрат І. Ю., Ярошевич Н. Б., Ільчук П. Г., Якимів А. І. Страхові послуги : підручник. Львів : Новий Світ – 2000, 2021. 386 с.
9. Сосновська О. О. Страхування : навчальний посібник. Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2021. 328 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/39294/1/O_Sosnovska_NP_Strahovanie_2021_FITU.pdf
10. Дем'янчук М. А. Страхові послуги : практикум для студентів економічних спеціальностей першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Одеса : Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2021. 106 с.

Додаткова література

1. Житар М. О. Тенденції розвитку страхового ринку України в умовах воєнного стану. Економіка та суспільство. 2024. Вип. 61. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-24.

2.Вовк В., Жежерун Ю., Костогриз В. Страховий ринок України у період дії воєнного стану: фінансовий та маркетинговий аспекти. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2023. № 3 (35). С. 119–131. DOI: https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-3(35)-119-131.
3.Національний банк України. Огляд небанківського фінансового сектору, березень 2026 року. 2026. URL: https://bank.gov.ua/ua/news/all/oglyad-nebankivskogo-finansovogo-sektoru-berezen-2026-roku
4.Стратегія розвитку фінансового сектору України. Національний банк України : офіційний вебсайт. URL: https://bank.gov.ua/ua/about/develop-strategy
5.Про затвердження Положення щодо провадження діяльності зі страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою : постанова Правління Національного банку України від 20.10.2021 № 108 (зі змінами). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0108500-21#Text

Електронні інформаційні ресурси

1.Законодавство України : база даних Верховної Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws
2.Національний банк України : офіційний вебсайт. URL: https://bank.gov.ua/
3.Наглядова статистика. Національний банк України. URL: https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist
4.Ліцензування небанківських установ. Національний банк України. URL: https://bank.gov.ua/ua/supervision/licensing-nonbanking
5.Гаразд : освітній сайт Національного банку України з фінансової грамотності. Матеріали зі страхування. URL: https://harazd.bank.gov.ua/
6.Моторне (транспортне) страхове бюро України : офіційний вебсайт. URL: https://mtsbu.ua/
7.Міністерство фінансів України : офіційний вебсайт. URL: https://mof.gov.ua/
8.Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : офіційний вебсайт. URL: https://www.nbuv.gov.ua/